

Анхаарах зүйл. Share-тэй хавтсанд **BULLETEN-16_Unicode.docx** файл хийсэн байгаа тэрний хүснэтэгтэй сайтар тулгах. Зөөхөд эвдрээд байна.

**Эрдмийн зөвлөлийн 2015 оны 01 дүгээр сарын 05-ны өдрийн
хурлаар нэмэлт, өөрчлөлт оруулав.**

ХИС-ИЙН БАГШ НАРЫГ АТТЕСТАТЧИЛАХ ЖУРАМ

Нэг. НИЙТЛЭГ ҮНДЭСЛЭЛ

1.1. Багш нарын аттестатчилал нь дээд боловсрол олгох үйл ажиллагааны хүрээнд багш нарын сургалт, эрдэм шинжилгээ-арга зүйн ажлыг хянах, үнэлэх хөгжүүлэх тогтолцоо болон хэрэгжинэ.

1.2. Багш нарын аттестатчиллын зорилго нь орчин үеийн нийгмийн захиалгат тохируулан мэргэжилтэн бэлтгэх, ажлын чанарыг сайжруулах, сургалтыг гардан хэрэгжүүлэгч, эрдэмтэн багш нарын мэргэжил, мэргэшлийн төвшинг дээшлүүлэх, тэднийг эрдэмжүүлэх, сургалт арга зүйн ажлын бүтээлч хандлага, санаачлагыг хөхүүлэн дэмжих, хөгжүүлэх, тэдний хөдөлмөрийн үр дүнгээр нь урамшуулах, цалинжуулах зарчмыг хэрэгжүүлэхэд чиглэнэ.

1.3. Хүмүүнлэгийн ухааны их сургуулийн сургалтыг боловсронгуй болгох, өндөр мэдлэг боловсролтой нарийн мэргэшсэн мэргэжилтнээр хангах тус сургуулийн эрхэм зорилгыг хэрэгжүүлэхийн тулд багш нарыг мэргэжил, сургалт, эрдэм шинжилгээ, арга зүйн чиглэлээр тодорхой үе шаттай аттестатчилах асуудлыг энэхүү журмаар зохицуулна.

Хоёр. АТТЕСТАТЧИЛАЛЫН ДЭГ

2.1. ХИС-ийн багшийн аттестатчилалыг 2 жил тутамд зохион байгуулна.

2.2. ХИС-д 25 ба түүнээс дээш жил тогтвор суурьшилтай үр бүтээлтэй ажилласан багшийг аттестатчилалын шалгалтаас чөлөөлж, 2 жил тутам өөрийн үнэлгээний тайлан бичүүлж тусгай комиссоор үнэлүүлнэ.

2.3. Аттестатчилал явуулах комиссыг ХИС-ийн ректорын тушаалаар баталгаажуулна.

2.4. Аттестатчилалыг сургалт, судалгааныхөгжил, аудитынүйлчилгээнийалба (СХСАҮА), хүний нөөцийн алба(ХНА) хамтран хэрэгжүүлэх ба багш нарын чадварыг нэмэгдүүлэх, хөгжүүлэх, тэдний мэргэжлийг дээшлүүлэх ажлын нэг хэлбэр болгон зохион байгуулна.

- 2.5. Аттестатчилал явуулах хичээлийн жилд ХИС-д бүртгэлтэй үндсэн багш нарыг хамруулан зохион байгуулна.
- 2.6. Аттестатчилалыг мэргэжлийн онол арга зүйн мэдлэг чадвар, гадаад хэлний мэдлэгийн төвшин болон өөрийн үнэлгээний тайланд тулгуурлан эрдэм шинжилгээ, судалгаа сургалтын үйл ажиллагаанд үнэлэх хэлбэрээр явуулна.
- 2.7. ХИС-ийн багшийн мэргэжлийн онол арга зүйн мэдлэг чадвар болон гадаад хэлний төвшингийн аттестатчилалыг тестээр/шалгалтын бусад хэлбэрийг ашиглаж болно/ явуулна.
- 2.8. ХИС-ийн багш нь өөрийн үнэлгээний тайланг дараах бүтцээр бичиж аттестатчилал явуулах комисст хүлээлгэж өгнө.
- ü Сургалтын үйл ажиллагаа
 - ü Эрдэм шинжилгээ, судалгааны ажил
 - ü Үйлчилгээ болон бусад үйл ажиллагаа
- 2.9. ХИС-ийн багшийн өөрийн үнэлгээний тайланг БАЛЛЫН аргаар үнэлнэ.
- 2.10. ХИС-ийн аттестатчилалын дүнг салбар сургууль, тэнхим багш тус бүрээр гаргаж Захиргааны зөвлөлийн хурлаар хэлэлцэж, цаашид авах арга хэмжээний талаар шийдвэр гаргана.
- 2.11. ХИС-ийн багшийн аттестатчилалын үнэлгээтэй холбоотой баримт, материал, мэдээллийн санг 5 жил хадгална.

Гурав. АТТЕСТАТЧИЛАЛЫН КОМИССЫН ҮҮРЭГ

- 3.1. ХИС-ийн багш нарыг аттестатчилах үйл ажиллагааг ССХАҮА болон ХНА-аас хамтарсан комисс зохион байгуулна.
- 3.2. Комисс нь мэргэжлийн онол арга зүйн чадвар, гадаад хэлний мэдлэг чадварын төвшин тогтоох шалгалтыг стандартын шаардлага хангасан тестээр /шалгалтын бусад хэлбэрийг ашиглаж болно/ авна.
- 3.3. Багшийн үйл ажиллагааны өөрийн үнэлгээний тайлангийн үр дүнг тооцох шалгуур үзүүлэлтүүдийн дагуу үнэлэж, шинжилгээ хийж үнэлгээ өгнө.
- 3.4. Аттестатчилалын комисс нь шалгалтын дүн, өөрийн үнэлгээний тайлангийн дүнгийн үнэлгээ зэргийг харьцуулан үзэж, тухайн багшийн аттестатчилалын дүнг гарган Захиргааны зөвлөлийн хуралд хэлэлцүүлж шийдвэрлүүлнэ.
- 3.5. Аттестатчилалын комисс нь аттестатчилалын дүнг хэлэлцэж, шийдвэр гаргахын зэрэгцээ багш нарыг дараагийн аттестатчилал хүртэл өөрийгөө хөгжүүлэх ажлын зөвлөмж, тэд нарт туслах ажлын чиглэлийг тодорхойлно.

Дөрөв. АТТЕСТАТЧИЛАЛЫН ДҮНГ ТООЦОХ

- 4.1. Аттестатчилалын дүнг гаргахдаа мэргэжлийн онол арга зүйн мэдлэг, гадаад хэлний төвшингийн үнэлгээг 100 оноогоор дүгнэх ба 60-аас доош үнэлгээ авсан багшийг хангалтгүй үнэлэгдсэн гэж тооцно.

4.2. ХИС-ийн багшийн өөрийн үнэлгээний тайлангийн үнэлгээг 400 оноогоор дүгнэнэ.

4.3. ХИС-ийн багш нарын ажлын гүйцэтгэлийг өөрийн үнэлгээний тайлан бичүүлж үнэлэх ба баллын үнэлгээнд тулгуурлан явуулна. Энэхүү үнэлгээний дүн нь багш нарыг шагнаж урамшуулах үндсэн нөхцөл нь болно. Үнэлгээг сургуулийн захиргааны зүгээс томилсон аттестатчилалын/тусгай/ комисс явуулах бөгөөд багш нарын үйл ажиллагааг 3 үндсэн төрлөөр дүгнэнэ. Үүнд:

• Сургалтын үйл ажиллагаа

• Эрдэм шинжилгээ, судалгааны ажил

• Үйлчилгээ болон бусад үйл ажиллагаа

4.4. Сургалтын үйл ажиллагааг үнэлэхдээ дараах үзүүлэлтүүдийг авч үзнэ.

v	Үзүүлэлт	Шалгуур үзүүлэлт	Үнэлгээ
1	Сургалтын материалын бүрдэлтийг үнэлэх 30	Лекцийн эх, PPT, тараах материалыг электрон хэлбэрт шилжүүлэн сургуулийн цахим хуудсанд байрлуулах	5 оноо. 5-аас дээш хичээлийн материал тутамд +0,5 оноо
		Сурах бичиг, сургалтын гарын авлагын хэрэглээ	5 оноо.
		Судлах материалын эмхтгэл	5 оноо. 5-аас дээш хичээлийн материал тутамд +0,5 оноо
		Кейс, бодлого, дасгалын эмхтгэл	5 оноо. 5-аас дээш хичээлийн материал тутамд +0,5 оноо
		Хичээлийг шинэлэг мэдээ, мэдээллээр баяжуулсан байдал	10 оноо. 5-аас дээш хичээл тутамд +2 оноо
2	Сургалт, заах арга зүй 30	Хичээлийн агуулга, холбогдох мэдээллийг хүргэхэд компьютер, техникийн ашиглалт	20 оноо. 5-аас дээш хичээл тутамд +2 оноо
		Хээрийн, үйлдвэрлэлийн болон сурган хүмүүжүүлэх дадлага удирдах	10 оноо.

3	Хичээлийн хөтөлбөр, стандарт боловсруулалтад үнэлгээ өгөх 30оноо. 5-аас дээш хичээлийн хөтөлбөр тутамд +2 оноо	Хичээлийн зорилго, зорилтууд тодорхой эсэх	1,5 оноо.
		Хичээлээр өгч байгаа ойлголтууд ойлгомжтой эсэх	7,5 оноо.
		Оюутны эзэмшвэл зохих мэдлэг, дадал чадварыг бүрэн тусгасан эсэх	7,5 оноо.
		Хичээлийн үнэлгээ тодорхой байсан эсэх	1,5 оноо.
		Хичээлийн агуулга бүрэн тусгагдсан эсэх	7,5 оноо.
		Бие даан ажиллах материалын талаар мэдээлэл тусгагдсан эсэх	1,5 оноо.
		Календарчилсан төлөвлөгөөг бүрэн гүйцэд тусгасан эсэх	1,5 оноо.
		Ашиглах ном сурах бичгийг бүрэн тусгасан эсэх	1,5 оноо.
4	Оюутны сурлагын амжилтад үнэлгээ өгөх 10	Тухайн хичээлийн зорилго, зорилтын биелэлт	4 оноо. Батлах шалгалтын эхэнд тухайн хичээлийн зорилгыг тодорхойлуулах тест
		Батлах шалгалт, багшийн онооны нийлбэр	3 оноо.
		Оюутны сэтгэл ханамж	3 оноо.
Дүн100			

4.5. Эрдэм шинжилгээ, судалгааны ажлыг дараах үзүүлэлтээр үнэлнэ.

№	Үзүүлэлт	Шалгуур үзүүлэлт	Үнэлгээ
1	Багш нарын гаргасан нэг сэдэвт бүтээлийг	Нэг сэдэвт бүтээлийн хэрэглээнд орсон байдал	20 оноо.

	үнэлэх 20	Тухайн багшийн нэг сэдэвт бүтээлийг Монголын судлаач, эрдэмтэд иш татсан байдал	<i>Ишлэл тутамд 1 оноо.</i>
		Тухайн багшийн нэг сэдэвт бүтээлийг гадаадын судлаач, эрдэмтэд иш татсан байдал	<i>Ишлэл тутамд 3 оноо.</i>
2	Эрдэм шинжилгээний илтгэл, өгүүлэлд үнэлгээ өгөх 60	Шинжлэх ухааны онол, арга зүйн боловсруулалтын түвшин	<i>Гадаад Өндөр эрэмбийн – 20 Бусад – 5 Дотоод Өндөр эрэмбийн – 5 Бусад – 2,5</i>
		Судалгааны шинэлэг байдал, практик ач холбогдол	<i>Гадаад Өндөр эрэмбийн – 20 Бусад – 5 Дотоод Өндөр эрэмбийн – 5 Бусад – 2,5</i>
		Дэвшүүлсэн санал, зөвлөмж нь хэрэглээнд орсон байдал	<i>Гадаад Өндөр эрэмбийн – 20 Бусад – 5 Дотоод Өндөр эрэмбийн – 5 Бусад – 2,5</i>
3	Оюутны эрдэм шинжилгээний илтгэл, өгүүлэл удирдсан, зөвлөх багшаар ажилласан 30	Шинжлэх ухааны онол, арга зүйн боловсруулалтын түвшин	<i>Гадаад Өндөр эрэмбийн – 10 Бусад – 2,5 Дотоод Өндөр эрэмбийн – 2,5 Бусад – 1,25</i>
		Судалгааны шинэлэг байдал, практик ач холбогдол	<i>Гадаад Өндөр эрэмбийн – 10 Бусад – 2,5 Дотоод Өндөр эрэмбийн – 2,5 Бусад – 1,25</i>

		Дэвшүүлсэн санал, зөвлөмж нь хэрэглээнд орсон байдал	Гадаад Өндөр эрэмбийн – 10 Бусад – 2,5 Дотоод Өндөр эрэмбийн – 2,5 Бусад – 1,25
4	Эрдэм шинжилгээний хуралд оролцсон байдал 30	Олон улсын ЭШ-ний хуралд тавьсан илтгэл	Илтгэл бүрд 15 оноо
		Олон улсын ЭШ-ний сэтгүүлд хэвлүүлсэн илтгэл	Хэвлэл бүрд: Өндөр эрэмбийн – 50 Бусад – 10
		МУИС, МУБИС, ХИС-ийн болон ШУА-ийн ЭШ-ний бичиг, ЭШ-ний сэтгүүлд хэвлүүлсэн бүтээл	Хэвлэл бүрд: Өндөр эрэмбийн – 10 Бусад – 5
5	Эрдэм шинжилгээний хуралд оюутан удирдсан, зөвлөх багшаар ажилласан 15	Олон улсын ЭШ-ний хуралд тавьсан илтгэл	Илтгэл бүрд 7,5 оноо
		Олон улсын ЭШ-ний сэтгүүлд хэвлүүлсэн илтгэл	Хэвлэл бүрд: Өндөр эрэмбийн – 25 Бусад – 5
		МУИС, МУБИС, ХИС-ийн болон ШУА-ийн ЭШ-ний бичиг, ЭШ-ний сэтгүүлд хэвлүүлсэн бүтээл	Хэвлэл бүрд: Өндөр эрэмбийн – 5 Бусад – 2,5
6	Тухайн аттетчлалын үечлэлийн хугацаанд авсан патент, лиценз 30	Авсан патент, зохиогчийн эрхэд үнэлгээ өгнө.	Патент, зохиогчийн эрх тутамд 30 оноо.
7	Төсөл, гэрээт ажлын үнэлгээ 30	ХИС-ийн санхүүжилттэй төсөл, сэдэвт ажил, инновацийн төсөл удирдах, гүйцэтгэх	Үйл ажиллагаа тутамд 10 оноо.
		Төр засгийн байгууллага, ААН, Монгол дахь ОУ-ийн байгууллагын гэрээт, судалгааны ажил удирдах, гүйцэтгэх	Үйл ажиллагаа тутамд 10 оноо.
		Гадаадын сургууль, байгууллагатай хамтран төсөл,	Төсөл, хөтөлбөр тутамд 10 оноо.

		хөтөлбөр хэрэгжүүлэх	
8	Сурах бичиг, сургалтын гарын авлагад үнэлгээ өгөх 1 хэвлэлийн хуудас 8 оноо	Тухайн салбар, чиглэл, асуудлаар хялбаршуулсан, энгийн ойлгомжтой байдлаар илэрхийлсэн байдал	Үнэлгээний 30%.
		Тухайн салбар, чиглэл, асуудлаар зохиогчийн өөрийн болон бусад /дотоод, гадаадын/ эрдэмтдийн хийсэн судалгаа, үр дүнг тусгасан байдал	Үнэлгээний 30%.
		Дотоод логик, уялдаа холбоо нь цэгцтэй, тодорхой байгаа байдал	Үнэлгээний 30%.
		Захиалгын дагуу төлөвлөгөөт хугацаанд нь гүйцэтгэсэн байдал	Үнэлгээний 10%.
9	Оюутны бие даалтын ажлын сэдэвчилсэн гарын авлага болон бусад гарын авлагад үнэлгээ өгөх	Хөтөлбөрийн иж бүрдэл тест боловсруулсан	1 хэвлэлийн хуудас 5 оноо
		Оюутны бие даалтын ажлын сэдэвчилсэн гарын авлага	1 хэвлэлийн хуудас 5 оноо
		Зайн болон онлайн сургалтын гарын авлага	1 хэвлэлийн хуудас 5 оноо
		Кейс, дасгалажлынэмхтгэл, гарынавлага	1 хэвлэлийнхуудас 5 оноо
10	Доктор, магистрийнажилудирдсан	Докторийнажилудирдажхамгаалуулсан	Судалгааныажилту тамд 30 оноо
		Магистрийнажилудирдажхамгаалуулсан	Судалгааныажилту тамд 10 оноо
	Дүн 200		

4.6. Үйлчилгээболонбусадүйлажиллагааг дараах үзүүлэлтээр үнэлнэ.

Үзүүлэлт	Шалгуур үзүүлэлт	Үнэлгээ
Багшийнзүгээсэх, дээдсургууль, улс, хот, олонулсынхэмжээндоролцсонажил, аргахэмжээ 30	Олонулсынхэмжээндзохионбайгуулагдсанажил, аргахэмжээндоролцсон, зохионбайгуулсан	Үйлажил лагаату тамд Зохионб

		<p>айгуулсан 20 оноо</p> <p>Оролцсон 10 оноо</p>
	<p>Улс, хотынхэмжээндзохионбайгуулагдсан ажил, аргахэмжээндоролцсон, зохионбайгуулсан</p>	<p>Үйлэжиллагаатүмд</p> <p>Зохионбайгуулсан 10 оноо</p> <p>Оролцсон 5 оноо</p>
	<p>Их, дээдсургуулийнхэмжээндзохионбайгуулагдсанажил, аргахэмжээндоролцсон, зохионбайгуулсан</p>	<p>Үйлэжиллагаатүмд</p> <p>Зохионбайгуулсан 10 оноо</p> <p>Оролцсон 5 оноо</p>
<p>Хөтөлбөрийнкоординаторынүйлэжиллагаа 10</p>	<p>Хөтөлбөртхамрагдажбуйоюутнуудад мэдээллийнзөвлөхүйлчилгээгзүүлэх</p>	<p>Хөтөлбөртүмд 2 оноо</p>
	<p>Хөтөлбөртхамрагдажбуйоюутнуудын сургалтынчанартхяналттавих</p>	<p>Хөтөлбөртүмд 1 оноо</p>
	<p>Хөтөлбөртхамрагдажбуйоюутнуудын кредитнөхөлтийгзохионбайгуулах</p>	<p>Хөтөлбөртүмд 2 оноо</p>
	<p>Сургалтынүйлэжиллагаандмониторингийнжхолбогдохзөвлөмжболовсруулах</p>	<p>Хөтөлбөртүмд 4</p>

		оноо
	Оюутныэлсэлт, шилжиххөдөлгөөнийталаархсаналыг тэнхимдоруулах	Хөтөлб өртута мд 1 оноо
Хөтөлбөрийнболовсруулалт, сайжруулалтыгхийх Хөтөлбөртутамд 20 оноо	Мэргэжлийнчиглэлээрболовсролынс тандартньолонулсынжишигтнийцсэн байдал	Үнэлгээ ний 60%
	Хөтөлбөрийгхөгжүүлэхтэйхолбоотой мэдээматериалыгцуглууланболовср уулалтхийх	Үнэлгээ ний 40%
Оюутныклуб, албанбусоюутныбүлгүүд 5	Зөвлөхбагшааражиллах	Клуб, албанбу сбүлэгт утамд 3 оноо
	Оюутнысоёл, олоннийтийнажилзохионбайгуулах	Үйлажил лагаату тамд 2 оноо
Сургуулийнзахиргаанышийдвэрэ эрхийжгүйцэтгэсэнажил 20	Заавар, журам, бусадбичигбаримтболовсруулах	Үйлажил лагаату тамд 10 оноо
	Хяналтшалгалтандоролцох	Үйлажил лагаату тамд 5 оноо
	Сургууль, тэнхимээсөгсөнүүрэгдаалгаварынби елэлт	5 оноо
Ажлынхариуцлагынтүвшиндүнэл гээгөхбанийгмийнүйлчилгээндү нэлгээгөх 5	Ирцийнбайдал	5 оноо
Дүн100		

4.7. Дээрх 3 төрлийн үнэлгээ нь нийлж багцын үнэлгээг бүрдүүлнэ. Өндөр үнэлгээ авсан багшид “ХИС-ийн эрдэмтэн багш нарын сургалт, эрдэм шинжилгээ-аргазүйн болон бусдажлыг ачааллыг тооцоход баримтлах журам”-ын 30-р зүйлд заасан нэмэгдлийг олгоно.

Тав. БУСАД ЗҮЙЛС

5.1. Багш ХИС-ийн ССХАҮА-ны зохицуулалтгүйгээр хичээл тасалсан, оюутныг дүгнэхдээ механик алдаа гаргасан, чирэгдүүлсэн, бодит бус үнэлгээ өгсөн зэрэг дутагдлын аль нэгийг нь гаргасан нь тогтоогдсон бол үнэлгээний 30 оноог хасч тооцно.

5.2. ХИС-ийн захиалгат аливаа ажлыг тасалдуулсан тохиолдолд багшийн ажлын гүйцэтгэлийн үнэлгээ авахаар цуглуулсан нийт онооноос тухайн ажилд ногдох дээд оноог хасч тооцно.

5.3. ССХАҮА болон хүний нөөцийн менежер хамтран эцсийн нэгдсэн үнэлгээг тооцон гаргаж, тухайн хичээлийн жилийн багшийн ур чадварыг үнэлэх ажлын зохион байгуулалт, үр дүн, цаашид анхаарвал зохих асуудлын талаар тайлан бичиж, ХИС-ийн захиргаанд танилцуулж, зохих шийдвэрийг гаргуулна.

5.4. Тухайн багшийн үнэлгээний дүн, ажлын гүйцэтгэлийн нэмэгдэл олгох, ХИС-ийн Захиргааны зөвлөлийн шийдвэр зэргийг хичээлийн жилийн эхэнд хөдөлмөрийн гэрээнд тусгана.

5.5. Багшийн гүйцэтгэсэн ажлыг үнэлэхдээ үнэлгээний хуудсыг холбогдох нэгжийн тэмдгээр баталгаажуулж, урьдчилан бэлтгэнэ.

5.6. Үнэлгээний бүх материал, мэдээлэл, өгөгдлийг хүний нөөцийн менежер төвлөрүүлэн мэдээллийн санд оруулна.

5.7. Үнэлгээний эцсийн дүнд үндэслэн, багш бүр өөртөө дүгнэлт хийж, дараагийн үнэлгээний нэгдсэн дүн гарах хүртэлх хугацаанд мэргэжил, мэдлэг, ур чадвараа дээшлүүлж, өөрийгөө хөгжүүлэх хувийн ажлын төлөвлөгөө гаргаж ажиллавал зохино.

5.8. Шагналд шалгарсан багшийг шагнаж урамшуулах хэлбэр, хэмжээг Захиргааны зөвлөлийн хурлаар хэлэлцэн шийдвэрлэж, шагнал урамшууллыг Монголын багш нарын баярын өдөр гардуулна.